

Uitvoeringsprogramma Kraaijbergse Plassen 2022-2024

*Een uitvoeringsprogramma voor de doorontwikkeling van de
Kraaijbergse Plassen*

CONCEPTVERSIE Juni 2022

komt voort uit

Inhoud

Hoofdstuk 1. Inleiding	3
Hoofdstuk 2. Ontwikkelingen in het gebied	6
Hoofdstuk 3. Nota 2018 “Waterrecreatie De Kraaijensbergse Plassen”	9
3.1 De Nota in een notendop	10
Hoofdstuk 4. Uitvoeringsprogramma 2022-2024	11
4.1 Overzicht actielijnen	12
Actielijn 1. Versterking van verblijf	13
Actielijn 2. Versterking van waterrecreatief product	15
Actielijn 3. Versterking van land- en routegebonden recreatie	17
Actielijn 4. Samenwerking en positionering	19
4.2 Organisatie: aan de slag met het uitvoeringsprogramma	21
4.3 Financiën, middelen en inzet	21
4.4 Dommelsvoort en de Kraaijensbergse Plassen	21
4.5 De Kraaijensbergse Plassen zijn volop in ontwikkeling en biedt veel kansen	22

Colofon

Titel rapport:

Uitvoeringsprogramma Kraaijensbergse Plassen
2022-2024

Datum:

Juni 2022

Opdrachtgever:

Gemeente Land van Cuijk

Gebiedsmanager Kraaijensbergse Plassen:

W. Kraanen

Projectteam:

W. Hunnekens

Ginder

Brugstraat 1a

5211 VS 's-Hertogenbosch

T: 088 - 2100 200

E: info@wijzijnginder.nl

01

Inleiding

1.1 Inleiding

Aanleiding: doorontwikkeling van de Plassen

In 2018 heeft de voormalige gemeenteraad van Cuijk de ambities voor de Kraaijbergse Plassen ondergebracht in de Nota *“Waterrecreatieparadijs De Kraaijbergse Plassen, een visie op de doorontwikkeling van het gebied”*. Deze visie schetst de toekomstige ontwikkelingen en kansen voor de Kraaijbergse Plassen. De visie behoeft een verdere uitwerking aan de hand van een uitvoeringsprogramma.

Anno 2021 zijn de Kraaijbergse Plassen en omgeving al volop in ontwikkeling. Verschillende plannen en projecten rond de plassen zorgen voor toekomstige veranderingen in het gebied. Niet alleen de gemeente maar ook alle belanghebbenden uit het hele gebied hebben daarom behoefte aan een duidelijke koers en helder uitvoeringsprogramma dat perspectief biedt. Met voorliggend uitvoeringsprogramma wordt dit perspectief geboden. Het uitvoeringsprogramma schept duidelijkheid over de ontwikkelingen, plannen en initiatieven voor de komende jaren en is een stevige basis om komende jaren gezamenlijk stappen te zetten richting de doorontwikkeling van de Kraaijbergse Plassen. De doorlooptijd voor dit uitvoeringsprogramma is tot en met 2024.

Aanstelling gebiedsmanager

De gemeente Land van Cuijk heeft sinds april 2021 een gebiedsmanager Kraaijbergse Plassen aangesteld om zaken te coördineren. Het voorliggende uitvoeringsprogramma is daar onderdeel van. Door

persoonlijke interviews, gesprekken en bijeenkomsten met stakeholders uit het gebied is input opgehaald voor dit uitvoeringsprogramma. De gebiedsmanager heeft naast het opstellen van dit uitvoeringsprogramma ook uitvoering gegeven aan een aantal concrete projecten zoals het onderzoek t.a.v. het toekomstig gebruik van waterrecreatie, het ondersteunen van het proces over dijkverbetering, het ondersteunen van het proces over de ontwikkelingen met betrekking tot granuliet en het actualiseren van de verordening voor de Kraaijbergse Plassen.

Dommelsvoort

De gebiedsmanager is daarnaast ook aangesteld vanwege de “stroomversnelling” waarin het project Dommelsvoort, als gevolg van de contractovername door Topparken, terecht is gekomen. Een goede afstemming van de ontwikkeling van Dommelsvoort met de ontwikkeling van de hele Kraaijbergse Plassen is van groot belang. Het project Dommelsvoort zal een stempel gaan drukken op de Kraaijbergse Plassen. In dit uitvoeringsprogramma is rekening gehouden om de ontwikkelingen rondom Dommelsvoort in goede banen te begeleiden. Voor het project Dommelsvoort is overigens een aparte projectleider aangetrokken door Topparken. De twee projectleiders hebben tijdens het traject intensief afgestemd.

Haven

Het industriehaventerrein is onlosmakelijk een onderdeel van de Kraaijenbergse Plassen. Echter, in dit uitvoeringsprogramma richten we ons voornamelijk op recreatie op en rondom de Kraaijenbergse Plassen. Bij het project dijkverbetering (zie actielijn 3, pagina 16) komt deze verbinding nadrukkelijk aan de orde wanneer het over beroepsvaart en recreatievaart.

Aanpak

Het uitvoeringsprogramma is uiteraard opgesteld met zo veel mogelijk input van alle belanghebbenden uit het gebied. In de periode **maart-juli 2021** heeft de gebiedsmanager met circa 20 verschillende stakeholders uit het gebied gesproken waaronder de dorpsraden in Beers en Linden, verschillende watersportverenigingen, de eigenaar van de Bungelaar, Brabants Landschap, Unesco Maasheggen Waterschap Aa en Maas, Van der Valk en het RBT. Met deze partijen is uitvoerig gesproken over wat hun visie is en hun denkrichtingen zijn ten aanzien van de ontwikkelingen van de Kraaijenbergse Plassen. **Aanvullend op de eerste gesprekken hebben nog diverse nieuwe gesprekken plaats gevonden in 2021 en 2022.** Op basis van deze gesprekken is een aantal projecten geformuleerd die de gebiedsmanager in 2021 **en 2022** heeft opgepakt. In de volgende paragraaf wordt ingegaan op deze ontwikkelingen in het gebied.

Het betrekken van stakeholders

Het uitvoeringsprogramma is een resultaat van een langlopend participatietraject. In december 2021 zijn alle stakeholders geïnformeerd over het rapport Toekomstig

Watergebruik Kraaijenbergse Plassen en het uitvoeringsprogramma. Verschillende stakeholders hebben de rapporten voorzien van feedback. Toen de coronamaatregelen het weer toe lieten zijn twee aanvullende bijeenkomsten georganiseerd bij Évive aan het water in Katwijk. In maart 2022 heeft de eerste bijeenkomst plaats gevonden voor alle stakeholders uit het Plassengebied. Dit was ook weer de eerste keer dat iedereen elkaar fysiek kon zien. Het doel van de bijeenkomst was vooral om iedereen mee te nemen in het proces, de resultaten en de ontwikkelingen die nog komen gaan in het gebied. Verder was er volop ruimte om vragen te stellen en input te leveren voor het rapport Toekomstig watergebruik en uitvoeringsprogramma.

Vervolgens heeft in mei 2022 een werkatelier plaats gevonden. Het werkatelier stond in het teken om beide rapportages verder aan te scherpen door input op te halen bij stakeholders en bewoners. Het werkatelier bestond uit een plenair deel en deel waarin deelnemers aan de slag gingen om input te leveren via vijf 'rondetafelgesprekken'.

Leeswijzer

Na dit hoofdstuk gaat **hoofdstuk 2** in op de belangrijkste ontwikkelingen in het gebied van de afgelopen periode. Hierbij is specifiek aandacht voor de projecten die recent zijn opgepakt of een vervolg hebben gekregen. In **hoofdstuk 3** wordt de visie uit 2018 in een notendop samengevat. Dit vormt de basis voor het uitvoeringsprogramma. In **hoofdstuk 4** wordt de visie vertaald naar een uitvoeringsprogramma voor de komende twee jaar inclusief een organisatie- en financiëlemiddelen paragraaf.

Van belang is om de stakeholders te blijven informeren over de ontwikkelingen in de Kraaijenbergse Plassen

02

Ontwikkelingen
in het gebied

Sinds het vaststellen van de visie in 2018 zijn op en rondom het water diverse plannen en initiatieven van de grond gekomen of in ontwikkeling. In 2021 en 2022 heeft de gebiedsmanager ook uitvoering gegeven aan een aantal concrete projecten die zijn opgesteld op basis van gesprekken met stakeholders uit het plassegebied. In dit hoofdstuk gaan we in op wat er de afgelopen jaren in de Kraaijbergse Plassen is bereikt en welke plannen of initiatieven in ontwikkeling zijn.

Onderzoek watergebruik Kraaijbergse Plassen

Tijdens het proces is gaandeweg behoefte ontstaan aan duidelijk inzicht in het huidige en toekomstige watergebruik op de Kraaijbergse Plassen. De huidige voorzieningen voor waterrecreatie in het gebied zijn namelijk sterk gebaseerd op bestaand gebruik. De toekomstige ontwikkelingen in het gebied zorgen voor een veranderende vraag en ander gebruik. Er is daarom een onderzoek uitgevoerd om voor zowel de gemeente, ondernemers als gebruikers van het gebied een scherpe diagnose te krijgen wat er op hen afkomt, wat zij moeten doen om daar op in te spelen, welke vragen een antwoord nodig hebben en welke beheerafspraken er nodig zijn om het groeiende gebruik van de Kraaijbergse Plassen voor alle doelgroepen aantrekkelijk te maken. Het onderzoek biedt handvatten voor goed, integraal gebiedsbeheer van de Kraaijbergse Plassen. De conclusie uit het beleid is dat de Kraaijbergse Plassen zeker genoeg capaciteit hebben om de geplande ontwikkelingen zonder problemen te kunnen accommoderen. In het uitvoeringsprogramma zijn de conclusies en actiepunten uit het onderzoek opgenomen. Het onderzoek is ingestoken vanuit het

perspectief water. De capaciteit van de infrastructuur, ontsluiting en parkeren is niet meegenomen en dient nader onderzocht te worden.

Ontwikkelingen omtrent granuliet

In de Kraaijbergse Plassen is in het verleden granuliet gestort. De gemeente en omwonenden maken zich zorgen om de invloed hiervan op het Plassengebied. Het dossier rondom granuliet loopt al geruime tijd. De gebiedsmanager is in 2021 gedurende het proces nauw betrokken geweest bij het dossier granuliet. De gebiedsmanager heeft dit proces gefaciliteerd. Zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau is met betrokken partijen gesproken, zoals met de firma Smals en de groep Vrienden van de Kraaij. Het Ministerie Infrastructuur en Waterstaat heeft bevestigd dat er geen gevaren ten aanzien van granuliet zijn voor Cuijk en deze ook niet te verwachten zijn op de lange termijn. Arcadis concludeerde in een onderzoeksrapport in opdracht van het Ministerie dat het granuliet in het Plassengebied valt in de milieuhygiënisch meest schone kwaliteitsklasse die in Nederland wordt toegekend aan grond.

Daarnaast heeft de Raad van State in 2021 uitspraak gedaan over het dossier rondom granuliet. In de uitspraak betoogt de Raad van State dat Rijkswaterstaat en GIB (Graniet Import Benelux) voldoende en voortdurend hebben aangetoond dat er granuliet schone grond is (AW-klasse). Daarnaast is volgens de Raad van State geen reden om zorgen te hebben over schadelijke effecten op het milieu of de volksgezondheid. Ook over het gebruik van flocculant is volgens de Raad van State niets verwijtends op te merken.

Daarnaast hoeft Rijkswaterstaat, volgens de Raad van State, niet verder te handhaven. Tegen het vonnis is geen hoger beroep meer mogelijk. Het antwoord van de Raad van State geeft uitsluitsel over de specifieke situatie in Cuijk.

Dijkverbetering

Het klimaat verandert. Dat betekent dat het water in de Maas in de toekomst steeds vaker erg hoog staat. Het gebied moet daarom voldoen aan de nieuwe normen voor waterveiligheid. Dit is de reden waarom Waterschap Aa en Maas aan de slag gaat om de dijk tussen Cuijk en Ravenstein te verbeteren. In juli 2020 is het waterschap gestart met de verkenningsfase van het project 'dijkverbetering Cuijk-Ravenstein'. In juli 2021 zijn vijf mogelijke oplossingen ontwikkeld. Begin 2022 zullen er twee varianten over zijn die op dat moment verder worden uitgewerkt. Een van deze varianten heeft ook aandacht voor de huidige keersluis en eventueel een tweede keersluis. Deze "poort" is van belang voor een veilige toegang naar het Plassengebied voor zowel de beroepsvaart als de pleziervaart.

Voor de recreatieve functie van de Kraaijbergse Plassen is een goede recreatieve fietsverbinding over de dijk heel waardevol. De fietsverbinding naar Ravenstein zou een versterking zijn van het gebied. Het beste zou zijn dat dit een onderdeel wordt van F59 (snelfietsroute), Waalwijk – 's-Hertogenbosch – Oss – Nijmegen, hierbij zou uiteraard de provincie moeten aanhaken. In 2022 kan dit verankerd worden in het beleid en verder worden uitgewerkt met de Provincie en het Waterschap Aa en Maas. Bovenstaande punten zijn in het uitvoeringsprogramma opgenomen.

Ontwikkeling Dommelsvoort

Het dossier Dommelsvoort heeft een lange geschiedenis, en begint na jaren van onderzoek nu tot ontwikkeling te komen. Hierin zal de gemeente een faciliterende rol innemen, en zorg dragen dat alle betrokken partijen goed geïnformeerd blijven. De verkeerscirculatie zal voor de realisatie van het recreatiepark gerealiseerd moeten zijn. De komende periode zal het ontwerp verder worden uitgewerkt in nauw overleg met de gemeente en betrokkenen. De ambitie is om in 2022 een masterplan met de gemeente te bespreken en daarna het masterplan met de betrokkenen te delen.

Bungelaar als Natuurpoort Kraaijenbergse Plassen

De vernieuwde Bungelaar zal naar verwachting in 2022 zijn deuren openen. Het huidige vervallen gebouw zal uiteindelijk een rigoureuze opknapbeurt krijgen. De Bungelaar wordt dé toegangspoort tot de Kraaijenbergse Plassen inclusief horecavoorzieningen en verblijfsaccommodaties. Daarnaast wordt de Bungelaar ook een sociaal-maatschappelijke locatie waar lokale organisaties en verenigingen een plekje krijgen. De Bungelaar krijgt na realisering van dit project weer een impuls met alle positieve gevolgen voor Beers en omgeving.

Afgezonken schip

De Kraaijenbergse Plassen staat bekend om het heldere water vanwege het kwelwater uit de grond. De Plassen zijn daarom een geliefde locatie voor duikers uit de wijde

omgeving. In 2021 is een schip uit 1937 afgezonken in een van de plassen op circa 30 meter van de waterkant en 10 meter diepte. Het schip moet een uniek plekje worden voor zowel beginnende als gevorderde duikers.

Dorpsstrand Beers

In 2018 is aan de overkant van de provinciale weg in Beers een zandstrand geopend aan de Kraaijenbergse Plassen. Het strandje in Beers is er op aandringen van de dorpsraad gekomen. Nabij het strandje is een kleine parkeerplaats gerealiseerd. In de zomer en bij topdrukke wordt het voor automobilisten mogelijk gemaakt om op aangewezen locaties in de aangrenzende weilanden te parkeren.

Strandpaviljoen Évive

In de zomer van 2020 is aan Heeswijkse Plassen een nieuw strandpaviljoen geopend genaamd Évive. De ontwikkeling van Évive is in goede afstemming met de gemeente tot stand gekomen. De huidige locatie van het strandpaviljoen is niet permanent maar tijdelijk, het paviljoen zal enkele meters verplaatst worden.

Lokale initiatieven

Enkele ondernemers uit het gebied hebben initiatieven (verhuur water- en strandgerelateerde goederen, verblijfsrecreatie en horeca) voorgelegd. Een deel hiervan heeft de gemeente kunnen faciliteren en een ander deel moet nog nader uitgewerkt of aangepast worden.

03

Nota 2018
“Waterrecreatie
De Kraaijenbergse
Plassen”

3.1 De Nota in een notendop

In 2018 is door de Cuijkse gemeenteraad de nota *“Waterrecreatieparadijs De Kraaijbergse Plassen, een visie op de doorontwikkeling van het gebied”* vastgesteld. In deze visie staat de ambitie beschreven hoe de Kraaijbergse Plassen zich moeten ontwikkelen tot een bovenregionaal, attractief watersport- en natuurrecreatiegebied, dat tevens dient als toeristische poort naar de regio.

Afgelopen decennia heeft zich op en rond De Kraaijbergse Plassen al een toeristisch-recreatief product ontwikkeld. Het is daarom gewenst om op integrale wijze verder te kijken naar de gewenste doorontwikkeling en optimalisering van het hele watergebied. De opgave is om het totale gebied van De Kraaijbergse Plassen (inclusief Heeswijkse Plas tot en met de westelijke gemeentegrens) een zodanige uitstraling te geven dat het zich kan ontwikkelen tot een krachtige zelfstandige bestemming. Voor een verdere doorontwikkeling van (de bekendheid van) het gebied én om te kunnen floreren als “dé Toeristische Poort van de regio” zijn de volgende onderdelen belangrijk:

- Versterking van verblijf.
- Versterking van het waterrecreatief product.
- Versterking van de land- en routegebonden recreatie.

Met de drie bovenstaande actielijnen streeft de gemeente ernaar om de Kraaijbergse Plassen te ontwikkelen tot een interessant gebied om op en rond het water en in de omliggende natuur te verblijven voor zowel korte activiteiten, een dag als ook voor meerdaags verblijf.

De Kraaijbergse Plassen is op dit moment een waterrecreatiegebied in ontwikkeling.

04

Uitvoerings- programma 2022-2024

4.1 Overzicht actielijnen

De onderstaande vier actielijnen vormen de basis om de Kraaijbergse Plassen de komende jaren verder te ontwikkelen tot een waardevolle bestemming waarbij economische- en natuurbelangen hand in hand gaan. De actielijnen borduren voort op de drie onderdelen uit de visie: versterking van verblijf, versterking van het waterrecreatief product en versterking van de land- en routegebonden recreatie. De actielijnen zijn vervolgens in het uitvoeringsprogramma uitgewerkt in **concrete acties/projecten en kaders**. Per actie is indicatief de gemeentelijke inzet aangegeven (zie rechter legenda). De visie uit 2018, de talloze gesprekken **en bijeenkomsten** met belanghebbenden uit het gebied, het onderzoek over watergebruik en de gevolgen van de diverse plannen en ontwikkelingen in het gebied hebben allen hun vertaalslag gekregen in de actielijnen.

GEMEENTELIJKE INZET	
REGULIERE WERKZAAMHEDEN	-
< € 50.000 / BEPERKT AANTAL UREN IN DE WEEK	€
€ 50.000 - € 150.000 / BEPERKT AANTAL DAGEN IN DE WEEK	€€
€ 150.000> / 1 OF MEERDERE FTE'S	€€€

Actielijn 1. Versterking van verblijf

1. Kwalitatief verblijfsaanbod
2. Versterking aanbod dagrecreatie

Versterking van verblijf

Als het gaat om “verblijfsrecreatie” vormen de huidige en toekomstige locaties een belangrijke functie in het “vasthouden” van recreanten. Naast de ontwikkeling van deze nieuwe verblijfsaccommodaties, is ook het versterken van de kwaliteit van bestaande verblijfsmogelijkheden een speerpunt.

Actielijn 2. Versterking van waterrecreatief product

1. **Dijkverbetering**
2. Versterken natuurdoelen
3. Toekomstig watergebruik

Versterking van waterrecreatief product

Wanneer we spreken over het versterken van het “waterrecreatief product”, dan gaat het vooral om de activiteiten op en rond het water. Dat zijn nieuwe waterrecreatierecreatiemogelijkheden, horeca, evenementen en het meer beleefbaar maken van het water.

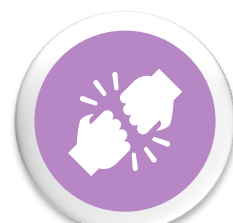

Actielijn 3. Versterking van land- en routegebonden recreatie

1. **Ontsluiting toeristisch product**
2. **Verkeersontsluiting Plassengebied**
3. **Handhaving**

Versterking van land- en routegebonden recreatie

De routestructuren moeten de verbindingen in het gebied leggen en leiden tot een samenhangend geheel met meer beleving van natuur en landschap. Onmisbaar zijn de poorten, de entrees en de uitzichtpunten van waaruit het gebied kan worden verkend en/of aanschouwd.

Actielijn 4: Samenwerking en positionering

1. **Kraaijbergse Plassen op de kaart**
2. **Organisatie structuur die past bij het gebied**

Samenwerking en positionering

De organisatiestructuur is goed rondom de Kraaijbergse Plassen. Om de kwaliteit van het gebied naar een hoger niveau te lichten is de samenwerking met het Regionaal Bureau van Toerisme en andere partijen een must. Zij kunnen zorgen voor een goede positionering regionaal en nationaal.

Actielijn 1. Versterking van verblijf

PROJECT	ACTIES EN KADERS	INITIATOR	TERMIJN	PRIORITEIT	MIDDELEN/UREN
Kwalitatief verblijfs-aanbod	ACTIE: Ontwikkelingen over Dommelsvoort blijven monitoren.	Gemeente en ontwikkelaar	Doorlopend	Hoog	€€€
	ACTIE/KADER: Maak als gemeente heldere uitgangspunten en kaders ten aanzien van de ontwikkeling van verblijfsaanbod. Dit kan aan de hand van een toetsingskader met een doorvertaling in de planologische regels. <i>Er blijft beperkte ruimte voor nieuwe (kleinschalige) ontwikkelingen (volgens uitgangspunten Nota 2018).</i>	Gemeente	2023	Bovengemiddeld	€
	ACTIE: Raadpleeg alle bestaande logiesaanbieders of zij plannen hebben voor nieuwe ontwikkelingen op het gebied van verblijfsaccommodaties. Geef ontwikkelruimte aan bestaand aanbod door logiesaanbieders te stimuleren meer te zijn dan het aanbieden van louter een slaappleats.	Gemeente	Doorlopend	Onder de aandacht	€
	ACTIE/KADER: Aquahotel Dommelsvoort; alleen mogelijk als het een waardevolle toevoeging is voor de recreatieve beleving van het gebied. Actie vastleggen in toetsingskader en een doorvertaling in de planologische regels.	Gemeente	Doorlopend	Onder de aandacht	€
	ACTIE: Inspireer, realiseer en stimuleer netwerkbijeenkomsten, cursussen en workshops/ trainingen voor logiesondernemers zodat er verbindingen ontstaan en zij verder kunnen professionaliseren.	Gemeente / RBT	2023	Onder de aandacht	€
	ACTIE/KADER: Marktruimte/marktbehoefte aan te tonen bij nieuwe ontwikkelingen (bijv. voor nieuwe camperplaatsen etc.) in het Land van Cuijk. Initiatiefnemers zullen dus marktonderzoek moeten laten doen, of dit zelf goed onderbouwen. Hierbij is de analyse van trends belangrijk en cijfers die voorhanden zijn. Het gaat dan niet alleen om financiële cijfers maar ook van bijvoorbeeld reviews etc., kortom een goede data-analyse is nodig.	Initiatiefnemer	Doorlopend	Onder de aandacht	€

Actielijn 1. Versterking van verblijf

PROJECT	ACTIES EN KADERS	INITIATOR	TERMIJN	PRIORITEIT	MIDDELEN/UREN
Versterking aanbod dagrecreatie	ACTIE/KADER: De Bungelaar ontwikkelen tot Natuurpoort en entree van de Kraaijbergse Plassen met horeca, terras, logies en informatie- en educatievoorzieningen. Naast de locatie aan het water is ook de ligging t.o.v. de kern Beers, voldoende parkeervoorzieningen en (nieuwe) natuur van belang.	Ontwikkelaar	2022/ 2023	Hoog	€€
	ACTIE: Versterken van de stranden door het faciliteren van initiatieven op het gebied van dagrecreatie. Dit kan met (tijdelijke) horeca of verhuur van water- en strandgerelateerde zaken. Hierbij zal vooraf afstemming gezocht moeten worden met de bewoners en dorps- en wijkraden .	Initiatiefnemer	Doorlopend	Bovengemiddeld	€
	ACTIE: Versterken van de routegebonden infrastructuur met een klein pontje tussen de Bungelaar en Linden aan de overzijde.	Ontwikkelaar	2023	Onder de aandacht	€
	ACTIE/KADER: Afstemming evenementenbeleid. Geef ruimte aan (buiten)evenementen die samen met de gastvrije horeca, culturele instellingen en logiesaccommodaties worden georganiseerd, passend bij de identiteit van het gebied.	Gemeente en initiatiefnemer	2023	Onder de aandacht	€
	ACTIE: Toevoegen kunst(objecten) in natuurgebieden om attractiviteit te vergroten.	Initiatiefnemer	Doorlopend	Onder de aandacht	-
	ACTIE: Versterking inrichting Kraaijbergse Plassen door duidelijke accenten van de Maasheggen (Unesco Maasheggen).	Initiatiefnemer	Doorlopend	Bovengemiddeld	€

Actielijn 2. Versterking van waterrecreatief product

PROJECT	ACTIES EN KADERS	INITIATOR	TERMIJN	PRIORITEIT	MIDDELEN/UREN
Dijk-verbetering	ACTIE: Vervolg geven aan onderzoek voor een (nieuwe) entree vanaf de Maas. Dit is een ingrijpende, maar verdedigbare ingreep, die met veel partijen moet worden onderzocht en afgestemd. Een nieuwe entree is ook opgenomen als 'meekoppelproject' in het Deltaprogramma Rivieren.	Gemeente	2022/2023	Onder de aandacht	!
Versterken natuurdoelen	ACTIE: Afstemming met Brabants Landschap om prioritering in natuurdoelen te realiseren. Denk daarbij aan extra leefbaar natuurwater in plas 5, oeververbetering in het hele gebied en het herstellen van het Maasheggenlandschap.	Gemeente, UNESCO en Brabants Landschap	Doorlopend	Bovengemiddeld	€€
	ACTIE: Uitvoeren van een nulmeting door Radboud Universiteit/Universiteit Wageningen om de biodiversiteit onderwater te monitoren. Eventueel in samenspraak met het NOB (Nederlandse Onderwatersport Bond).	Gemeente	2023/2024	Hoog	€
Toekomstig watergebruik	ACTIE: Aanwijzen van enkele gebieden waar in de toekomst extra capaciteit gemaakt kan worden voor passanten die gebruik maken van de Blue Water App (3 x 24 uur overnachtingen).	Gemeente en ondernemer	2022	Hoog	-
	ACTIE: Extra handhavingscapaciteit beschikbaar stellen (ook buiten kantooruren en in het weekend) om huidige en toekomstige ontwikkelingen beheersbaar te houden. Dit kan aan de hand van extra fte of voor de piekperiode inhuren en daarnaast het betrekken van vrijwilligers en ondernemers. Handhaving gaat naast veiligheid en gedrag ook om het beschermen van de natuur.	Gemeente en havens	Doorlopend	Hoog	€€€
	ACTIE: Actualiseren verordening Kraaijenbergse Plassen (is reeds gebeurd). Verordening wederom herzien in 2023 gericht op veiligheid gebruikers, het aanbrengen van een zonering/scheiden van de verschillende gebruikers op het water en een mogelijk ankerverbod in Plas 3.	Gemeente	2023	Bovengemiddeld	€
	ACTIE: Aanwijzen van bestemmingen met extra steigers op de plas voor kort verblijf en bezoek. Deze worden beheerd door horecabedrijven of havens (zoals Bungelaar etc.). Op deze manier wordt ingespeeld op de komst van circa 500 extra vakantiewoningen en de groei van het aantal kleine bootjes.	Gemeente en ondernemers	Doorlopend	Onder de aandacht	€
	ACTIE: Vaststellen toetsingskader en een doorvertaling in de planologische regels voor nieuwe initiatieven watergerelateerd (zie actielijn 1).	Gemeente	2023	Hoog	€

Actielijn 2. Versterking van waterrecreatief product

PROJECT	ACTIES EN KADERS	INITIATOR	TERMIJN	PRIORITEIT	MIDDELEN/UREN
Toekomstig watergebruik	ACTIE: Onderzoeken huidige en mogelijk alternatieve locatie Ceulemans. Bekeken kan worden of de activiteit in te passen is in Dommelsvoort .	Gemeente en ondernemers	Q4 2022	Onder de aandacht	-
	ACTIE: Onderzoeken en vervolgens realiseren alternatieve (en tijdelijke) locatie windsurfspot. De (informele) windsurfspot ten zuiden van de brug verdwijnt met de komst van Dommelsvoort . Aandachtspunt bij een nieuwe locatie zijn voldoende parkeergelegenheden. Extra verkeersdruk en parkeerdruk van windsurfers in Linden is niet gewenst. De nautische veiligheid moet niet in het geding komen.	Gemeente, vereniging en ontwikkelaar	2022/2023	Hoog	-
	ACTIE: Onderzoeken (fysieke) haalbaarheid ontwikkelen van ligplaatsen (eventueel geclusterd en in verenigingsverband) bij de woningen in De Nielt. De capaciteit van het gebied laat dit toe.	Gemeente en bewoners	2022/2023	Bovengemiddeld	€
	KADER: De huidige strandcapaciteit mee laten groeien met recreatieve ontwikkelingen. Voor de stranden geldt dat waar deze verdwijnen (formeel en informeel) deze ook zoveel mogelijk elders terug zouden moeten komen. Waarbij uiteraard de bereikbaarheid, parkeervoorzieningen en eventueel behoud van de natuurwaarden (zowel op het land als onderwater) versterkt worden.	Gemeente en initiatiefnemer	Doorlopend	Bovengemiddeld	€€
	ACTIE: Realiseren van een extra trailerhelling bij Dommelsvoort.	Gemeente	2022/2023	Bovengemiddeld	-
	ACTIE: Beweegbaar houden ophaalbrug tussen Linden en Beers.	Ontwikkelaar	Doorlopend	Onder de aandacht	-
	ACTIE: Aanpassen inrichting van de Kraaijenbergse Plassen waarmee de veiligheid wordt verbeterd. Hierdoor kunnen de verschillende gebruikers veiliger van het water gebruik maken. Denk hierbij aan fysieke maatregelen zoals een ballenlijn of onderwaterdrempels. Zie ook actie aanpassing verordening. Daarnaast ook stimuleren van elektrische varen en dit ook faciliteren (d.m.v. laadpunten).	Gemeente (in samenwerking met gebruikers)	Doorlopend	Bovengemiddeld	€

Actielijn 3. Versterking van land- en routegebonden recreatie

PROJECT	ACTIES EN KADERS	INITIATOR	TERMIJN	PRIORITEIT	MIDDELEN/UREN
Ontsluiting toeristisch product	Als onderdeel van dijkverbetering: ACTIE: Recreatieve verbinding langs de Maas realiseren. De fietsverbinding naar Ravenstein zou een versterking zijn van het gebied. Opnemen in uitvoeringsprogramma Waterschap. ACTIE: De F59, Waalwijk – 's-Hertogenbosch – Oss – Nijmegen (snelfietsroute) verankeren in beleid. Haalbaarheid toetsen bij de Provincie.	Waterschap Aa en Maas en Provincie Noord-Brabant	2022	Hoog	€€€
	ACTIE: bewegwijzering op orde houden (fysiek en digitaal): - Van knooppunten en op- en overstappunten voor varen, fietsen en wandelen. - Vanaf belangrijkste routes aanduiding van nabije recreatieve voorzieningen en/of clusters. - Ontwikkeling van eenduidig beleid en onderhoudsplan recreatieve bebording.	Gemeente	Doorlopend	Onder de aandacht	-
	ACTIE: Industrierrein Haven Cuijk is onlosmakelijk onderdeel van De Kraaijenbergse Plassen. Vergroening van dit industriegebied is gewenst voor een representatievere uitstraling van de entree van het watersportrecreatiegebied.	Gemeente en haven	Doorlopend	Bovengemiddeld	€€
	ACTIE: Versterken/opwaarderen van de (bestaande) wandel- en fietsstructuur en verbinden aan gastvrije pleisterplaatsen met sanitair (Bungelaar en Evive). Een rondje Kraaijenbergse Plassen kan een begrip worden met gescheiden wandel- en fietspaden, meer zichtbaarheid van het water, en meer (aan water gelegen) rustplekken. Toevoegen bankjes, prullenbakken, informatie(borden).	Gemeente, Brabants Landschap, RBT en andere belanghebbende	Doorlopend	Hoog	€€€
Verkeer-ontsluiting Plassen gebied	ACTIE/KADER: De verkeerscirculatie in het Plassengebied wordt een verplicht onderdeel bij de realisatie van nieuwe plannen/initiatieven. In het bijzonder is dit belangrijk voor de kernen Linden en Beers voor de realisatie van Dommelsvoort.	Gemeente (in samenwerking met belanghebbende)	2022/2023	Hoog	€€€
	KADER: De parkeervoorzieningen in het Plassengebied worden een verplicht onderdeel bij de realisatie van nieuwe plannen/initiatieven. In het bijzonder is dit belangrijk voor de Bungelaar en de stranden in het Plassengebied.	Gemeente en ondernemers	2022	Bovengemiddeld	€€€
	ACTIE: Verdere invulling geven aan Masterplan Rondje Bungelaar, na positieve beoordeling subsidie. Het Masterplan voorziet in zowel sport-, spel- als parkeervoorzieningen.	Gemeente en Dorpsraad Beers	2023	Bovengemiddeld	€

Actielijn 3. Versterking van land- en routegebonden recreatie

PROJECT	ACTIES EN KADERS	INITIATOR	TERMIJN	PRIORITEIT	MIDDELEN/UREN
Handhaving	ACTIE: Extra handhavingscapaciteit (op het land) beschikbaar stellen in combinatie met actielijn 2. Aandacht geluidsoverlast, overnachten op de Plassen, zwerfvuil, samenscholing, mogelijk prostitutie en drugsgebruik en verkeersveiligheid rondom de Plassen.	Gemeente	Doorlopend	Hoog	€€€

Actielijn 4. Samenwerking en positionering

PROJECT	ACTIES EN KADERS	INITIATOR	TERMIJN	PRIORITEIT	MIDDELEN/UREN
Kraaijen bergse Plassen op de kaart	Voor het gebied is het belangrijk te kiezen voor de juiste positionering. Hierin moet de balans in rust, ruimte en activiteiten al direct naar voren komen. In de positionering van het Land van Cuijk zullen ook de Kraaijenbergse Plassen een sterke positie moeten hebben: ACTIE: Afstemming met ondernemers, bewoners, dorps- en wijkraden om het netwerk stevig te houden en invulling aan de positionering te geven.	Gemeente, dorpsraden, en bewoners en RBT	2022/2023	Hoog	-
	ACTIE: Lokale bekendheid bevorderen onder (nieuwe) inwoners: ontdek uw eigen gemeente. Ter bevordering van ambassadeurschap en het onder de aandacht brengen van mogelijkheden om als vrijwilliger bij te dragen.	Gemeente, bewoners en RBT	2022	Bovengemiddeld	€
	ACTIE: Versterken van (boven-)regionale bekendheid. Regionaal Bureau Toerisme is beperkt in hun capaciteit. Samenwerking aangaan met Visit Brabant, House of Leisure en Agri Food Capital.	Gemeente, RBT	2022/2023	Bovengemiddeld	€
	ACTIE: Productontwikkeling op basis van historie/erfgoedbeleving/verhalen. Denk aan: • Verhalen uit het gebied beleefbaar maken door verhalenverteller(s), zoals het Romeins verleden, Zuiderwaterlinie, Beerse Overlaat, Liberation route/Operation Market Garden etc.; • Koppelingen met de omgeving op thema's. Denk verder dan alleen bezoek aan musea/bezienswaardigheden, maar bijv. in combinatie met bootverhuur. • Unesco Maasheggen, het oudste cultuurlandschap van Nederland.	Initiatiefnemers	Doorlopend	Bovengemiddeld	-

Actielijn 4. Samenwerking en positionering

PROJECT	ACTIES EN KADERS	INITIATOR	TERMIJN	PRIORITEIT	MIDDELEN/UREN
Organisatie structuur die past bij het gebied	Centraal aanspreekpunt van Kraaijenbergse Plassen (ook op het gebied van communicatie) zodat alle nieuwe ontwikkelingen en vragen van stakeholders gestroomlijnd kunnen worden. ACTIE: organiseren jaarlijkse bijeenkomst belanghebbenden en belangstellenden over de ontwikkelingen van het Plassengebied. ACTIE: faciliteren van ondernemers, dorpsraden en organisaties uit het gebied om ze te ondersteunen bij het leggen van verbindingen.	Gemeente, dorpsraden	Q2 2022, doorlopend	Hoog	€€
	De huidige stakeholders zijn goed georganiseerd en weten de weg naar de gemeente goed te vinden. Een nieuwe organisatiestructuur zou (kleinere) stakeholders te kort doen. ACTIE: zorgen dat de onderlinge verbindingen blijven bestaan.	Iedereen	Doorlopend	Onder de aandacht	-

4.2 Organisatie: aan de slag met het uitvoeringsprogramma

In de Nota *“Waterrecreatieparadijs De Kraaijbergse Plassen, een visie op de doorontwikkeling van het gebied”* is destijds opgenomen om voor het vormgeven van de gebiedsopgaven een programmaorganisatie vorm te geven.

Binnen de gemeentelijke organisatie van de gemeente Land van Cuijk zal de Kraaijbergse Plassen de komende jaren het best als projectorganisatie kunnen functioneren. Dit betekent dat er een programmamanager moet zijn die het projectencollege blijft informeren over de ontwikkeling. Daarnaast zal er een gebiedsmanager de ‘verbindingsofficier’ moeten zijn tussen de gemeentelijke organisatie en de stakeholders in en rondom de Kraaijbergse Plassen.

Bij belanghebbenden uit het gebied heerst weinig behoefte om een nieuwe programmaorganisatie te ontwikkelen. De cultuur van samenwerken in het gebied ‘matcht’ niet met de geschetste programmaorganisatie uit de visie. Ondernemers en organisaties in het gebied weten elkaar te vinden en weten ook de juiste paden binnen de gemeente te bewandelen. Bovendien is de gebiedsmanager een vast aanspreekpunt. De huidige stakeholders zijn daarom tevreden over de huidige organisatie in het gebied zelf.

4.3 Financiën, middelen en inzet

In paragraaf 4.1 is indicatie opgenomen van de gemeentelijke ureninzet en financiële middelen. Een aantal projecten en acties vragen een hoge ureninzet en de nodige investeringen. Hierbij gaat het om de volgende acties: monitoring Dommelsvaart, dijkverbetering, handhaving, wandel- en knoopputroute, verkeerscirculatie en parkeren. Naast deze punten zijn natuurlijk ook de andere acties van groot belang om de Kraaijbergse Plassen verder te ontwikkelen.

Globale inschatting inzet en totaalkosten 2022-2024

De werkzaamheden voor de bovengenoemde acties zijn reeds grotendeels binnen de gemeentelijke organisaties ondergebracht bij de projecten Dommelsvoort en Kraaijbergse Plassen, zoals de inzet van een gebiedsmanager. Bij een aantal werkzaamheden zal extra capaciteit (inhuren of extra fte) toegevoegd moeten worden. Wij schatten dit in op ca. € 50.000,- structureel per jaar. In 2022 zal hier een separaat raadsvoorstel voor worden gedaan. In totaal wordt extra personeelsinzet van 1-2 fte's reëel geacht waaronder handhavingscapaciteit.

De komende jaren zijn substantiële middelen nodig om uitvoering te geven aan dit uitvoeringsprogramma. Hierin zijn niet de kosten opgenomen voor de keersluis en de tweede doorsteek naar de Maas. Bij de meerjarenbegroting zullen de kosten specifiek aandacht krijgen.

4.4 Dommelsvoort en de Kraaijbergse Plassen

Al in 1960 werd door de toenmalig gemeente Beers de ambitie vastgesteld dat de Kraaijbergse Plassen een functie moet krijgen voor recreatie en natuur. Na de start van de ontgrondingswerkzaamheden in 1970 is in 2000 begonnen met de ontwikkeling van Dommelsvoort.

In 2018 is vervolgens de visie *“Waterrecreatieparadijs De Kraaijbergse Plassen, een visie op de doorontwikkeling van het gebied”* vastgesteld. In deze visie staat de ambitie beschreven om de Kraaijbergse Plassen te ontwikkelen tot een zelfstandige bestemming met bovenregionale bekendheid. De ontwikkeling van Dommelsvoort draagt bij om deze ambitie waar te maken.

Uitgangspunt blijft de balans tussen economie en natuur. De kwaliteit en waarde van het gebied moet richting de toekomst gehandhaafd blijven. De opzet van Dommelsvoort ligt daarom in lijn met het open karakter van het Plassengebied. Hierdoor maakt het vakantiepark onderdeel uit van de prachtige omgeving.

4.5 De Kraaijbergse Plassen zijn volop in ontwikkeling en biedt veel kansen

In de Kraaijbergse Plassen spelen op dit moment veel ontwikkelingen, zowel op het water als op het land. Dit uitvoeringsprogramma heeft als doel om alle ontwikkelingen zoveel mogelijk te stroomlijnen en te zorgen voor de realisatie van het recreatief-toeristisch ecosysteem van de Kraaijbergse plassen. Op deze manier **kunnen** de Kraaijbergse Plassen zich de komende jaren verder ontwikkelen tot een waardevolle bestemming en de “Toeristische poort naar de regio Land van Cuijk”, voor zowel inwoners als bezoekers, waarbij maatschappelijke, economische en natuurbelangen hand in hand gaan.

Op het water is voldoende capaciteit om alle toekomstige ontwikkelingen aan te kunnen. De infrastructuur en parkeervoorzieningen in het hele Plassengebied vragen wel aandacht. Daarbij hoort ook de druk die bewoners van het gebied ervaren. Toetsing op deze thema's moet daarom een vast onderdeel worden in de totstandkoming van nieuwe initiatieven. Het behoud, de groei en het beschermen van natuurdoelen moet altijd in het vizier blijven en verankerd zijn in de afwegingen.

Kortom, met dit uitvoeringsprogramma is een stevig fundament gelegd voor toekomstige ontwikkeling. Deze ontwikkelingen dragen als gebied bij aan een versterking en brede welvaart van het Land van Cuijk.

“Recreatie als ecosysteem”

“De Kraaijbergse Plassen op dit moment: in ontwikkeling”

“Het uitvoeringsprogramma als stip op de horizon voor het ontwikkelen van een harmonieus recreatief-toeristisch ecosysteem”

Ginder
Brugstraat 1A
5211 VS 's Hertogenbosch

088 - 2100 200
info@wijzijnginder.nl
www.wijzijnginder.nl

Willem Kraanen
Wouter Hunnekens

komt voort uit

